

HODNOCENÍ PŘEDNÁŠKY PRO ODBORNOU VEŘEJNOST

Masarykova univerzita	
Fakulta	filozofická
Obor řízení	obecná a diachronní lingvistika
Uchazeč	doc. Mgr. David Uher, PhD.
Datum přednášky	11. června 2024
Téma přednášky	Periodizace dějin čínské grammatologie
Přítomno posluchačů (počet)	1. Prezenčně: 19 (viz prezenční listinu v příloze) 2. Online: 14 (viz prezenční listinu v příloze)
Pověření hodnotitelé (členové komise)	prof. RNDr. Václav Blažek, CSc. prof. Zdenka Švarcová, Dr. prof. Mgr. Jana Benická, PhD.

Přednáška pro odbornou veřejnost jako součást řízení pro jmenování profesorem proběhla v Učebně Václava Havla (2.03), Křížkovského 12 na filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci a byla současně streamována i online. Jejimi adresáty byli především orientalisté a filologové filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, avšak podle přiložené prezenční listiny vzbudila zájem i u odborné veřejnosti jiného zaměření. V samotném jejím úvodu odhalil kandidát motivaci svého výzkumu, když se odvolal na prof. Jiřího Černého, který svými *Dějiny lingvistiky* (1996) inspiroval jeho zaměření v rámci doktorského studia dějin čínského jazyka na Nankingské univerzitě v ČLR. To bylo ukončeno úspěšnou obhajobou disertační práce v čínštině – Shuo Wen Jie Zi: Xueshuo, Ziyuan, Wenhua [**Výklad významu obrysových a rozbor struktury odvozených znaků: teorie, etymologie, kultura**], která kolosální grammatologickou studii z počátku 2. století n. l. analyzovala. Současně se touto iniciální částí uchazeč přihlásil i k odkazu svého učitele doc. Jaromíra Vochaly.

Na počátku svého výkladu kandidát nejprve strukturoval svou přednášku do tří organicky propojených částí. V první z nich definoval základní pojmy, jmenovitě periodizaci, grammatologii, čínskou grammatologii a čínskou filologii/ jazykovědu/ lingvistiku. Charakterizoval tak základní pojmy a teoretické přístupy týkající se daného tématu, konkrétně čínskou aplikaci periodizace dějin obecně, stručný nástin dějin čínské filologie a popis grammatologie jako lingvistické disciplíny upírající svůj zájem především na systém písenných soustav světa. Upozornil současně na etymologii a tvůrce tohoto termínu, stručně pak charakterizoval její čtyři základní subkategorie, tj. grafiku, ortografii, paleografii a grafemiku. Následně tyto jednotlivé subplány demonstroval konkrétně na materiálu čínského znakového písma a nastínil tak kontury svého oboru jako svébytné lingvistické disciplíny. V této části kandidát současně prokázal rozsáhlé sinologické, lingvistické i interdisciplinární znalosti. Je ještě nutné zdůraznit, že otázkou periodizace dějin čínské filologie se sice v Číně zabývá řada odborníků, v euro-americkém prostoru je to však jen několik málo badatelů, kteří tak často činí spíše fragmentárně, a nevyjadřují se k problematice periodizace jejich dějin obecně. Jako hlavní metodologický přístup své analýzy kandidát definoval komparaci.

Ve druhé části své prezentace uchazeč nejprve stručně porovnal dva základní modely dějiny čínské filologie – chronologický a tematický. Upozornil zároveň i na jejich hybridní existenci v pracích jejich pokračovatelů a reflektoval skutečnost, že se čínští badatelé věnují problematice a pokusům začlenit čínskou filologickou tradicí do dějin světové lingvistiky intenzivně až od osmdesátých let minulého století, když iniciální impulz k jejímu zahájení vyslal

již v roce 1958 čínský lingvista Cen Qixiang. Návazně kandidát představil Cen Qixiangův chronologický model a Wang Liho model tematický, přičemž se přihlásil spíše ke druhému z nich.

Třetí část uvedl kandidát stručným představením studie *Výklad významu obrysových a rozbor struktury odvozených znaků*, která postoj k periodizaci čínských badatelů ovlivnila nejvýznamnějším způsobem. Primárně ji začlenil do čínského historického kontextu, následně i do kontextu dějin čínské filologie a představil její tři základní teoretické koncepty, tj. duktus, determinativ a šest kategorií. Podrobněji pak formou přehledně strukturované tabulky představil všechny čtyři existující chronologické modely periodizace: 1937 Hu Pu'an, 1991 Sun Junxi, 1994 Zhang Qiyun a 2006 Huang Dekuan. Konečně seznámil publikum i s vlastním tematickým řešením, které vzniklo pod vlivem prací významného čínského grammatologa Jiang Shanguoa. V samotném závěru přednášky ze svého srovnání vyvodil přesvědčivé závěry. V následující diskusi kandidát kompetentním způsobem reagoval na dotazy a ukázal tak kompaktnost svého teoretického přístupu a pojetí.

Přednáška mj. prozradila nejen suverénní přehled uchazeče v oblasti relevantní odborné literatury, ale současně ukázala, že i v takto specifické oblasti nechybí prostor pro inteligentní humor. Kandidát se svým projevem prezentoval jako zkušený přednášející a inspirující vysokoškolský pedagog. Komise konstatovala, že obsah i forma přednášky byly dobře zvoleny a že kandidátovi se úspěšně podařilo toto komplexní téma uchopit a posluchačům je tak přiblížit.

Závěr

Přednáška doc. Mgr. Davida Uhra, PhD, *Periodizace dějin čínské grammatologie*, přednesená v rámci řízení ke jmenování profesorem, **prokázala** dostatečnou vědeckou kvalifikaci a pedagogickou způsobilost uchazeče, standardně požadovanou v rámci řízení ke jmenování profesorem v oboru obecná a diachronní lingvistika.

Brno dne 11. června 2024

prof. RNDr. Václav Blažek, CSc.

.....
podpis

prof. Zdenka Švarcová, Dr.

.....
podpis

prof. Mgr. Jana Benická, PhD.

.....
podpis